

In memoriam

Robert Bendavid 1940-2019

U malobrojnoj grupi stranih hirurga koji su u zadnjih pola veka pomogli razvoj hirurgije kila u Srbiji naročito se ističe ime Roberta Bendavida. Ja mogu njegov izvanredni doprinos da podelim u dva dela. Jedan vezan za ličnu saradnju u mojim počecima bavljenja hirurgijom kila, a drugi širi, vezan za naše udruženje. Prvi kontakt sa Robertom imao sam 1986 godine kada je počela priprema knjige o kilama. Jedino što sam o njemu tada znao bio je veliki broj radova objavljenih o Shouldice tehnicima. U to „srećno“ vreme uspostavljanje i održavanje kontakata bilo je tehnički komplikovano ali neopterećeno bilo čime izvan struke. Bio je jako predussetljiv i rado mi je pomogao svoji savetima i podacima. Nisam tada imao priliku da ga lično upoznam, već se to dogodilo 1990 godine u Nici, kada je osim predavanja izvanredno uradio Shouldice operaciju. Ubrzo se naša stručna saradnja iskomplikovala ratnim događanjima što je dovelo do pauze u saradnji. Medjutim u najtežim prilikama za nas, 1996 godine Robert, na moj poziv, dolazi u Jugoslaviju kao učesnik XIX kongresa hirurga Jugoslavije. Anegdota sa angažovanjem kabineta Slobodana Miloševića za dobijanje vize, kada je već sleteo u Beograd, sada izgleda komično ali pokazuje značaj njegovog napora da nam pomogne. Posle dve hiljadite godine, i osnivanja Udruženja herniologa, ovaj odnos se produbljuje i on aktivno učestvuje na oba kongresa, a svojim savetima pomaže u stručnom radu i angažovanju drugih hirurga iz inostranstva da sa nama sarađuju. Spadao je u sada malobrojnu grupu hirurga izuzetnog klasičnog obrazovanja, sa tri „maternja“ jezika : francuski, engleski i hebrejski. Ovo mu je omogućilo da prati izvornu literaturu, kako anglosaksonsku tako i francusku, što je rezultiralo izvanrednim poznavanjem istorije hirurgije kila. Njegov nemerljivi doprinos u hirurgiji kila kulminira sa knjigom “ Abdominal wall hernias“ i prevodom na engleski klasičnog Fruchaudovog dela. Učestvovao je aktivno u svim značajnijim stručnim skupovima o kilama koji su se odvijali u zadnjih trideset godina, i sa svojim enciklopediskim znanjem iz ove oblasti, bio je nazamenjiv u stručnim diskusijama koje su često davle poseban ton suvoparnim stručnim nadmetanjima. Zadnji susret sa Robertom imao sam 2018 godine u Rumuniji. I pored svojih godina i tada je neumorno učestvovao u diskusijama o svim aktuelnim problemima hirurgije kila, naročito o komplikacijama vezanim za upotrebu implantata. Smrt Roberta Bendavida je svakako veliki gubitak za hirurgiju kila, a meni lično teško pada rastanak sa čovekom koji je pored Stope i Nihasa naviše doprineo mom radu.

Bojan Radovanović